

Latweefchu Awises.

Ar augstaas Geweschanas - Kummisiones sianu un nowehleschann.

Nr. 5. Zettortdeena tanni 2trâ Bewrar 1822.

Telgawâ, tanni 1mâ Bewrar.
Tanni 17tâ Janwar tas Desarewitsch un
augsts Leelprinzip Konstantin Pawlowi-
witsch, no Pehterburges atkal pahrbrauze,
un ne zik ilgi sché pakawejees, us Warschawas
aisbrauze. Tanni 20tâ Janwar tas augsts
Leelprinzip Nikolai Pawlowitsch no Nih-
ges pawakkara ar kammanahm atnahzis, un
pehz ta mihksta laika rattus panehmis, us Leis-
schu semmi aisbrauze.

✓ Leepajâ, tanni 15tâ Janwar.

Mehs ilgôs gaddôs tahdu mihkstu un nepa-
stahwigu seemu ne effam redsejuschî, kâ taggad
red'am. Mehs ohsts wehl arween wallam irr,
kâ wassara, un gan wairs ne safals. Tas buhtu
ittin labbi, ja tikkai labbiba geldetu un dâuds
kuggi atnahktu, to Kursemmes baggatibu us
froeschahm semmehm waddiht. Bet mehs wissur
labbibu lehtu dsirdam, un tapehz tahn Nei-
schahm un laudim, kas pee mums nahk pahr-
doht, ne to tirgu wehl makfaht warrain, ko
Nihgâ dabbu. — Isgahjuschâ ruddeni tappe
muhsu plohsstu-tilts no leelahm pluhdahm weh-
tras-laikâ falauhts, un zitti gabbali juhrâ
aiswesti. Gan nu atkal tilts stahw, bet winsch
irr ihfaks, un zitta weetâ, prohli pee Bordela-
krohga, kur ohsts schauraks irr, ustaihts. —
Ne ilgi preeksch jauna gadda, paschâ ohstâ
divi laiwe weenâ deenâ strauteja. Weena
laiwe peederreja Ahgendorna Rungam, ohtra
Kocha Rungam. Tahs leelâ stohrmê bija
augsta juhrâ gan turrejuschees un ittin jaufâ
deenâ kohschi pahrgahje, bet tik ko pee ohsta
atnahkuscas, no fahda seemela wehja tappe
fahnis paspeestas un pee bollwerkâ itt flahrt
strauteja. Ta weena laiwe irr glahbta tappusi,
bet ohtrai bija bohjâ ja-eet, tomehr neweens
zilweks nahwi ne dabbuja. — Isgahjuschâ

Nowember mehneschâ, weens Dahau fugge-
neeks 17 sveimeekus Leepajâ atwedde, kas no
Sahmu-seimmes buhdami, sveijojoht juhrâ, no-
maldijuschees. Schee lautini gribbeja par Wen-
tespilli atkal us sawu semmi tapt, un us scho
pilsfatu arri tappe noraiditi.

Mehsu semmes gabbala irr leels malkas
fruhkums pa pilssateem un daschahm mui-
schahm; tas zaur to nepastahwigu seemu nahk.
Mehs dsirdam, ka pa Wahzsemmi arri tahda
lehna seema, un ka tur arri no semmes trijze-
schahm un daschahm ugguns-lohdehm tohp
rakhts; mehs tapehz labvraht gribbetum, ka
no tahdahm debbes = rahbischanahm arri ko
schinnis Awises stahsttu. —

Kurfischî, tanni 20tâ Janwar.

Pirma seemas svehtku deenâ, nabbadsinsch,
Jannitis wahrdâ, pee Basnizas stahwedams,
daichu grashu bij falaffijis. Pehzaki, frohgâ
pakawejees, un sawas méesas wairak meelojis,
ne kâ galwina panesse, winsch krehslibâ taifijahs
us mahjahm eet, kur wezza seewa winnu gai-
dija. — Kad nu schinni draudse retti kahds
svehtdeenas ilgi mehds frohgâ kawetees, tad ir
Jannitum weenam pascham bij ja-eet. Winsch
arri gahje, bet lihds fcho baltu deeniu wehl
naw pahrnahzis; un no Pagasta-teesas wissur
meklehts, tatschu naw atrasis tappis. — Ne
warr simah, woi nafti mescha palizzis, falla
spehks, woi mescha svehri winnam gallu pa-
darrijuschî; bet to warr simah, ka Jannitis,
jebschu ifswehtdeenas Basniza bijis, tatschu
wehl naw prattis, to svehtu deenu svehtiht.

* * * * *

Gefsch Wahzsemmes Awisehm lassa, ka tanni
2trâ Janwar pee Alinover pilssata, wakkarâ,
leela wehtra ar leetu un sneequ bijusi, un ka
warren leela ugguns-lohde, ka kahds sibbens,

ar pehrkona frohksni nokrittusi, ar leelu gaischun
mu spihdedama. — Skahdi, paldeens Deeram,
ne darrija, tikkai schwela smakka wissur bij
manijama. Pohlu semme, Krakawas aprin-
ki, ittin fwesthi putni, ka Kohwahrnes, eefsch
leeleem barreem rahdijuschees; fruktis ittin-dsel-
tanis, un faules starrös mirdün mirds ka ug-
guns. Ne warr sunnah, woi ta filtiga seema
schohs putnus no sawas semmes, fur ihsti
mahjo, atweddufi, jeb woi tikkai nomaldijuschees
ween. Winni atmahze no deenas widdus puf-
ses, un itt drohfschi bija.

* * *

Wehz sawas apsohlischanas tann lappina
Nr. 3, mehs nu usnemnam to mahzischana. un
isteifschana.

No Kursemnes.

Zitfahrt muhsu Tehwu-semme waldija Leels-
kungs, bet taggad 26 gaadi, ka Kursemme ap-
pafsch Kreewu-walts paderwusees, un nu
aewaid wairs Leelkundisba, bet Kreewu-walts
Gubernements. Pee schihs leelas un plaschas.
Kreewu-walts peederr 50 Gubernementi, wissi
leelaki par Kursemme, tikkai Iggauu semme
bischiht masaka; bes tam augstam Kreewu-
Keisaram wehl peederr Pittau semme un arri
Pohlu semme. Te warr no prast, kahda leela
muhsu zeeniga Keisara walts. — Ja muhsu
Kursemme ar zittahm semmehm falihdsina, tad
gan masa fauzama, jebchu mums pascheem
leela leekahs. — Kursemmes garrums, ja no
Wentespils itt taifnu stribpi lihds Warna-
wizes - Muischas rohbesch, preit Drujas,
Minsk Gubernementi, ismehro, iswelt 54
juhdses, un tas plattums, ja no Kolku-ragga,
fur fuggeneeku labbad tahs diwi juhras bah-
kes stahw, schkehrschaam lihds Palanges, taifnu
stribpi welf, isness 20 juhdses; bet ja par zellu
brauz, tad tas garrums isness, us to flahtaku
zellu, 65 juhdses un trihs werstes, un tas plat-
tums, 36 juhdses un trihs werstes. — Ja nu
gribbam sunnah,zik wissas Kursemmes leelums
iswelt, tad ne warram juhdses garrischi ween
mehroht, bet jarehkena us tschetrahm kantehm,
to fauz Kwadrat-juhdses, prohti labbi, tahs

semmes gabbals, kas juhdse garsch un juhdse
plats, tas irr Kwadrat-juhdse, fo ar scho sihmi:
□ raksta. — Wissas Kursemmes leelums is-
welt 473 □ juhdses un 18 □ werstes. —

Lai nu sinnadami zik leela muhsu Teh-
wu-semme, arri ar rohbescheem un ar Kaimi-
neem eepashftamees. Kursemmes rohbesch
zittu reisi pee fwehtas uppes beidsehs, bet
zeenigs Keisars to Palanges aprinki wehl
pee Kursemmes peelizzis flahtu, un nu Kursem-
mes rohbesch freeds lihds Pruhfchu Rehnina
walsts. — Leels stabs ar plauktu, fur Keisara
ehrglis usmahllehts, parahda tahs leelas Kre-
wu walts cefahkumu, ne zik tahlu no juhr-
mallas. — Kursemmes rohbesch nu eet gare
juhras, par Leepaju un Wentespilli, lihds Kolku-
ragga, fur tahs Bahkes jeb Luktes tohni stahw,
41 juhdsi; no teijenes par Gipkeem un Engu-
reem, lihds Lahtschu-frohgu, fur pee Lahtsch-
uppes Widsemmes rohbesch fahfahs, irr 13 juh-
dses, tad nu par wissam Kursemmes juhrmalla
iswelt 54 juhdses, un gohdigs laffitais ne
bij tizzejis, ka Kursemmes juhrmalla tik patt
garra, ka wissas semmes garrums, no Wentes-
pils lihds Drujas rohbesch, bet to isness tas
leelais likums; jo no Palanges lihds Nabboh-
les, juhra Kursemmei stahw us Wakkara pusti,
no Nabbohles lihds Kolku-ragga, us seemela
pusti, un no Kolku-ragga lihds Lahtsch-uppes,
wairak us rihta pusti; tapehz nu leelas guidri-
bas newaijaga atsib, ka, kad Kursemmei us
trihs pissehm juhra, gan drihs falla buhtu, ja
Kursemmes gals ne stahwetu ka esprausis starp
Widsemme, Kreewu un Leischu semmi. — No
Lahtsch-uppes lihd Dohles basnizu, Widsemme
mums stahw us eemela pusti par rohbesch, tad
Daugawa rohbesch Dulta lihds Kursemme
gallu, jebchu trijas meetas ir schinni puss
Daugawas labbi gabbali pee Widsemmes pee-
derr. Tee Widsemmeeki un Daugawesch, muhsu
labbi kainini, Latveeschi ka mehs, tahs
paschas tautas behrni, un ta pascha zeeniga
Keisara Runga laudis. — Preit Lihku-Mui-
schas, Widsemmes rohbesch beidsehs, un te
Daugawa, leelu ahki taifidama, saht schift
Kursemme no Witepse Gubernementa, kas
mums stahw us rihta pusti; pee Dunaburga

Daugawa atkal oħtrabi ahki mesdama, liħds gallu roħbeschu dalla ar Witepsk Gubernementu; patte Kursemmes spizze, kas beidsoht warren schaura, fneids liħds Minsk Gubernementu, us riħta pusti un irr trijós Gubernementos kà sprausin eesprausa, prohti starx Witepsk, Minsk un Vilnas jeb Leischu Gubernementem. — Us deenās widdu pusti, Kursemme wissä sawä garrumä, Vilnas Gubernements, kò arri Leischu semmi fauz, par roħbeschu. Diwejäs weetäs, pee Oknijt un pee Radischi-wilischki, leeli ahki eeksch Kursemmes eet eekschä un bes tam schis Leischu roħbesch, ar leelu liħkunu eet liħds Skohdes pilssata, un no turrenes atkal liħds Pruheschu roħbescheem pee Palanges. — Goħdigħi lassitais fċhe, scho Uwises lappinu lasshoħt, warren taħlu zettu eeksch sawas galwas nostaigajis, un kahjas gan saħpetu, ja pateesi apkahrt wissas Kursemmes garr roħbeschu ween buħtu għażijs; jo ja meħs, kà baggati laudis, kam leels roħbesch, ne gribbam tkħifti buħt, un daschu liħkunu un ahki kainineem noveħleħt, tatħchu mums, ja Leh-wu-semmes roħbeschu apertum, paxrefsch 54 juhdies buħtu ja staiga għarr juhrsas ween, un garsch laiks buħtu, finiżżeu kahpes un juhrsas wilniż ween redsoħt, un daschadas doħmas. — No Lahtschu-froħga un għarr Daugawas, kah-das 40 juhbdes buħtu ja-eet, un ne truħku dascha laiku kawekka. Għarr Leischu semmi, eesħakumä pasaules esaru, kura goħdigħi staigatais kahjas gan flapjas taiftoħs, par purvoejm breenoħt, un puiku leelas un masas uppes buħtu ja-pahrkafhx, bes tilts un ploħsta, un par 60 juhbsehem schis puhlini buħtu, tapħaż, kaf Leischu uħdeni us juheu feiegħdamees, zittadi ne warri juhrä tapt, kà zaur Kursemmei ween. Wissas Kursemmes aprunkis, par wissam is-neħħi 154 juhbdes, un labba leeta irr, kà zitti to is-mehrojuschi un isrehkinaschi un ka meħs, bes leela vuħlina, to wissu ihsod wahrdos warra islassifha un galwa ġenem. — Kursemme iß-istat-tahs, kà leels wadis, kura plats għaliex kà pusses falla uħdeni stahw; un ja goħdigħi lassitais ne nems par taunu un eemħlofeas wairak ar muħsu Uwises lappinahim, meħs kā sinn deenās, warrejha itt ristgħu bildi no Kursemmes, par-

peelikkunu doħt. Taħdu bildi fauz Semmes-fahrti, un taħdas fahrtes ne iskrahyp naudu no-fabbata, kà taħs spehlejjas-fahrtes, bet tur-prettim pilda galwu ar gudrahim simmashanahim. Bet simmams, kas wissu, kò pats ne sinn, par neekeem un ne waijadsgħajha neleetibahim turra, tam ne waijaga ne taħdu Semmes-fahrtu ne muħsu isteifšanas, jo stohpinsch brandwihna taħdam labbaka leeta, par wissahim zilwezigħajha gudribahim. —

(Turplikam wairak.)

Teesas fluddin aħchanas.

Kad, peħz Alisputtes Pilsfunga-teesas rapporta, tas-Tschiggans Pehters, weenliħds ar to Tschigganu Maħrtin, ar kurr teesas is-meklesħanas tagħad noteek, pee Walteka-Miuschas brandwihna dedsinataju Hirsch, firgu sagġiġi, un talabbað ka to Tschigganu Pehter, liħds fċiħi weħl ne warreja roħħas dabbuħt; tad ta Kursemmes Gubernementa-waldisħana pa-weħlejusi, ar scho fluddin aħchanu, to usmekleħ-sħam un fanemħanu ta feheit appakfha apstihmetta Tschiggana Pehtera, itt wisseem Pollizes-teesahim us-doh. Jelgħawas Pilli, tannu 17 ta Januar 1822.

(Dr. 171.) Friedrich no Wettsberg,
Waldisħanas Teesas-Kunċi.
Siktehrs A. Beitler.

Apsi-himesħana ta Tschiggana. Pehtera:

Tas pats irr pahri par 30 gaddeim weġs, un no maşa auguma, matti melni un arri taħdas uħfas, bes bahrdes, winsch biha apgehrbts ar wezzu kafshok, ar wezzahim peilefa wadmalli bifseħhim, Saldatu saħbakeem un ar appalu zep-puri.

Pee Nihges Pollizes-teesas, trihs lausħu sirgi ar kammanahim, kas bes zilwekeem atrasti, talihds arri 7 maiji, 1 tella abda, 2 fuħtes ar zukkuru, 2 fulles limmu un 1 triħkahja, nodohi. Tee kam peederr lai eeksch feschahim neddelahim, pee Nihges Pollizes-teesas, ar peenahkamahim parahdisħanahim teiżahs, ja ne, tad sħee sirgi un taħs leetas, preeħsch Krohna reħkinuma.

eeesch uhtruppu, taps pahrbohti. Nihge,
tanni 13ta Tamvar 1822.

Zittas fluddin afschanas.

No Obkseles Muischas tas puissis Grizzis,
Kahrla dehls, 22 gaddu wezs, un kam eefsch
Telgawas un Baufkes Kirspehles brihwi raddi
irr, bes passugrahmatas tannî 26tâ Dezember
mehnescha deenâ pehrna gadda aissgahjic un
sawâ pagastâ wehl naw atpakkat nahzis;
tadehl ifkaftrs tohp luhgts, scho behgli us Ob-
keles Muischu atskappeht. (1)

Widsemme, no Mähspils-frohga, tannit
trefchâ Janwar nafti, diwi sirgi Nihtaures sem-
neekeem nosagti. No tahm pehdahm ko dsiun-
ne prohtams, ka schee sagti sirgi us Nihgu-
westii. Weens bij bruhns sirgs, melleem far-
reem un melnu astê, mas baltuminsch peere,
labba preefsch-kahja ap naggu balta, 13 gaddu
wezs. Ohts pellaku blekams sirgs, 12 gaddu
wezs. Ja kahds zaur sinnu dohschanu warretu
peepalihdeht, schohs sagtus sirgus atdabbuhu,
tad ar leelu pateifschamu taydam pateits. —

Isdahwaschana s.

Dohbelé, nammu ar peederrigahm zittahm ehkahm un ar laukeem warr dabbuhrt pirk, jeb arri us arrenti remt. Par to warr sinnu dab-
uhrt Zelgawà pee to Klawihru taifitaja Cor-
gewiz jeb leelajà Behrsé pee to Muischas-Kungu
Hermanowski. (2)

G i n n a.

Mehs appaksch rakstti, wisseem teem, kas
wehl muhsu Alwises gribbetu apstellecht, schè
darram sinnainu: ka no Imas Bewrar Mehne-
scha deenas, un us preefschu turplikam, wif-
seem, kas gribbetu schahs Latweeschu Alwises ar
Pasti ikneddelas dabbuht, par to ja faktahs
Pastes-nammös, un pee Pastes-Rungeim, jo
mehs tahdas apstelleschanas wairs ne mas ne
peenemfim. — Tikkai tee, kas ikneddelä schihm
Alwises lappinahm paschi gribb un warr Jel-
gawä, Steffenhagena nammä, pakkal nahft, ir
turplikam winnas pee mums warr apstellecht.
Jelgawä, tann 25ta Janvar 1822.

Watson un Eteffenhagen.

Rihges labbibas un naudas tigrus,
Pirindeenā tannī Itā Janvar.

Puhrs	Rudsu tappe inaksahz ar	I	Rub. 20 Kap.	4	Rub. 55 Kap.
—	labbu Kweeschu	2	= — =	7	= 59 =
—	Meeschu	I	= — =	3	= 79 =
—	Meeschu - Putraimu	—	= — =	—	= — =
—	Ausu	—	= 60 =	2	= 27 =
—	bihdeletu Kweeschu miltu	—	= — =	—	= — =
—	bihdeletu Rudsu miltu	—	= — =	—	= — =
—	rupju Rudsu miltu	—	= — =	—	= — =
Weens	Sudraba Rubbuls geldeja	—	= — =	3	= 79 =
—	jauns Dahlderis	I	= 32 =	5	= 3 =
Peezi	Rubbuli Papihru naudas	I	= 32 =	—	= — =
50	Grafchi irr Warra jeb Papihres Rubbuls, un Warra nauda stahw ar Papihres naudu weenâ maksâ.				

Den Druck genehmiget, von der Einführungskommission dazu beauftragt, der

Staatsrath N e c k e.